

Samfunnsdeltakelse

SKOLE OG ARBEIDSLIV

Universitetet i Stavanger

Forskningsmiljøet

Et samarbeid mellom tre likeverdige partnere:

- Stavanger Universitetssykehus.
- Presenter- Making Sense of Science.
- Universitetet i Stavanger.

Forskningsmiljøet

- Tverrvitenskapelig og tverrfaglig.
- Forskere som til daglig er en del av både universitetsmiljø, praksismiljø og innovasjonsmiljø.
- Tenker forskjellig og bidrar med ulike perspektiv.

Hva forsker vi på?

- Alkoholbruk og arbeidsdeltakelse.
- Oppfølging av langtidssykmeldte.
- Deltakelsesbarrierer langtidssykmeldte opplever.
- Ledelse og sykefravær
- Skolefravall.

Hva forsker vi på?

- Individuell jobbstøtte - IPS.
- Faktorer som gir langtids recovery etter rusmisbruk og tilbakeføring til skole og arbeidsliv.

Forskning har vist at

Å delta i ordinært skole- og arbeidsliv kan gi reduksjon i fysiske og psykiske symptomer, bidra til bedre rutiner i hverdagen, samt gir en følelse av å være verdsatt.

Samfunnsdeltakelse

- En kilde til helse og hverdagsmestring.
- En tenkning der en ikke må først bli frisk, for så å kunne delta i samfunnet.
- Å utvikle tjenestene slik at det blir mulig å delta parallelt med behandling og ut fra den enkeltes ønsker og behov, er derfor viktig.
- Tenkningen innebærer en samtidighet mellom behandling og tilbakeføring.

Deltakelse i arbeidslivet

- Koordinert tverrfaglig oppfølging der arbeidsplassens muligheter og begrensninger står i sentrum gir god effekt på tilbakeføring til arbeid.
- Det samme gjør programmer der tidlig utplassering i arbeidslivet skjer samtidig med behandling og arbeidsrettet rehabilitering.

Deltakelse i arbeidslivet

- 145.000 personer var på ytelsen AAP i 2017, og mellom en tredjedel og fjerdedel av disse har fortsatt et arbeidsforhold. (NAV)
- Tidligere undersøkelser har vist at denne gruppen får begrenset oppfølging.
- Internasjonal forskning viser at 10-20% av sykmeldte står for 80-90% av sykefraværet.
- Det er behov for å ha spesiell oppmerksomhet rettet mot gruppen med langvarig fravær fra arbeidslivet

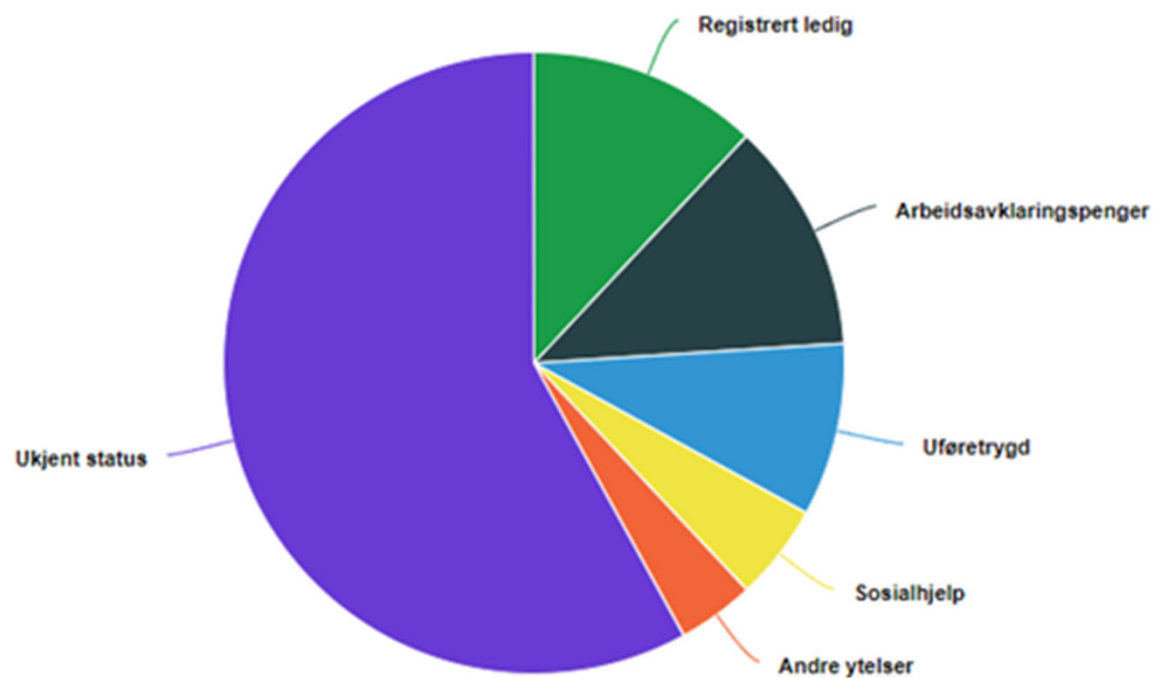

Skoledeltakelse i Norge

- Norge har høyere skolefravall enn gjennomsnittet for OECD-landene.
- Under 60% fullfører videregående på normert tid (3 år).
- Innen 5 år har tallet økt til 74,5% (rekordhøye tall)
- Andelen unge uføre har økt betydelig de siste 10-12 år.
- Av de under 30 år var 9%, eller 86.000 unge i Norge i 2016 i gruppen «NEET»: Not in Employment, Education or Training.

Figur 1. NEET-gruppen i 2017 etter arbeidsstyrkestatus

Kilde: Tilknytning til arbeid, utdanning og velferdsordninger, Statistisk sentralbyrå.

Skoledeltakelse

- Å fullføre videregående opplæring er en stor fordel for videre arbeids- og utdanningskarriere.
- Mange av de som står utenfor skole og arbeid har ikke fullført videregående.
- Årsakene til at elever slutter er sammensatte.

Skoledeltakelse

4 hovedårsaker til at elever slutter

1. Skoleprestasjoner før videregående - mestring
2. Elevenes bakgrunn - foreldres utdanningsnivå
3. Identifikasjon og engasjement i forhold til skolen
4. Konteksten som opplæringen foregår i

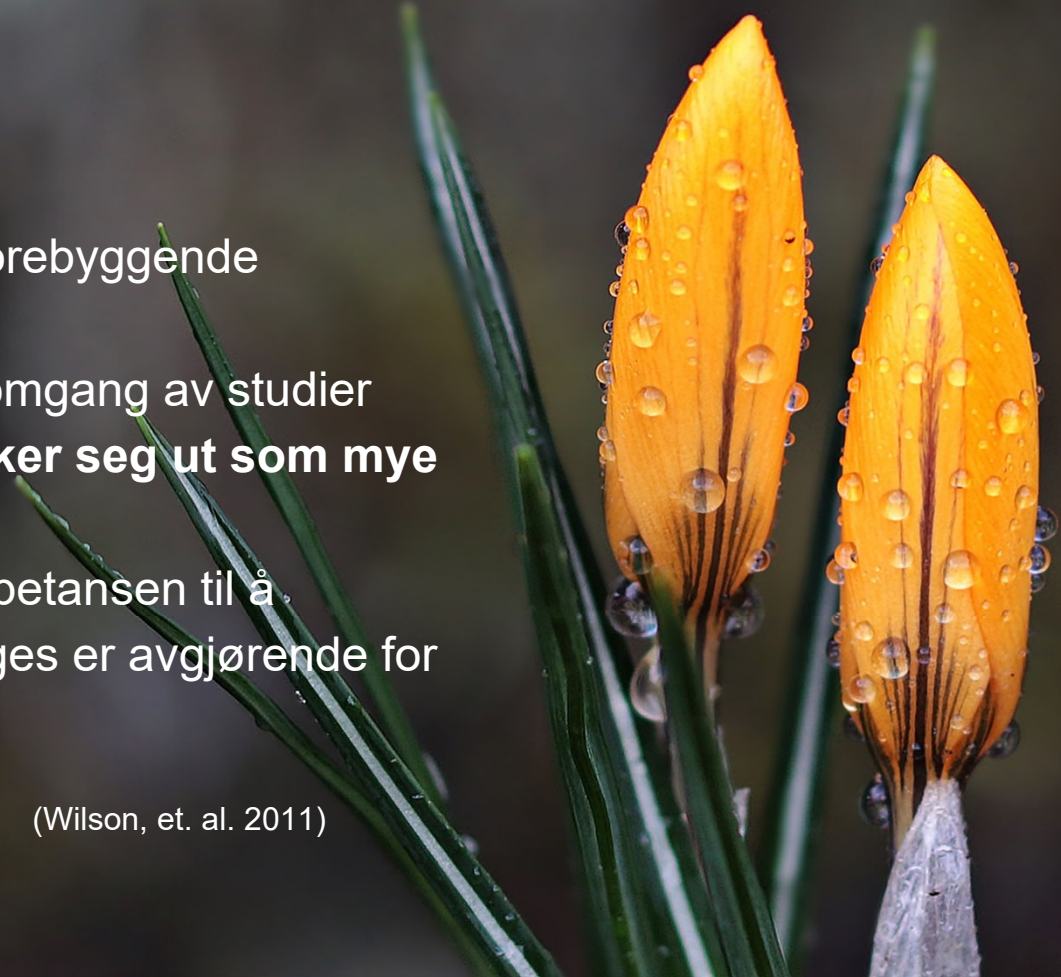
(Nordisk ministerråd, 2010)

Tiltak mot skolefravall

- Det finnes en rekke tiltak og forebyggende programmer.
- En omfattende litteraturgjennomgang av studier viser at **ingen enkelttiltak peker seg ut som mye bedre enn andre.**
- Metoden, kapasiteten og kompetansen til å implementere tiltaket som velges er avgjørende for om tiltaket er effektivt.

(Wilson, et. al. 2011)

Ungdom og psykiske helseplager

- Psykiske lidelser er den vanligste årsaken til uførhet.
(NAV, 2015)
- Mange unge sliter psykisk i perioder- for noen blir dette varig.
- Markert økning - særlig i videregående skole..
- Depresjons- og angstsymptomer er de vanligste plagene.
- Jenter er mer plaget - oppsøker oftere hjelp.
- Klar sammenheng mellom mobbing og dårlig psykisk helse.
- Rekordhøy andel ungdom opplever ensomhet.

(Ungdata, 2018)

